

Lumotut sanat - lasten ja nuorten sanataideviikot 27.4.-9.6.

Avajaisjuhla. Kunniavieraina sanataideviikkojen vuoden kuvittaja Liisa Kallio ja kirjailija Eppu Nuotio. Minä tykkään nyt -kirjan julkistaminen ja samannimisen elämäsnäyttelyn avajaiset. Valvegalleria ja kahvila Konst o. Deli 27.4. kello 14-17. Vapaa pääsy.

Näkömätön poika. Runollinen livepiirroskonsertti yli 5-vuotiaille ja aikuisille. Kertojana kirjailija Eppu Nuotio, livepiirtäjä Liisa Kallio. Erikoisvieraina Teuvo Pakkalan koulun 4. musiikkiluokan lapset. Kantaesitys 27.4. kello 15-15.30 Valvesali. Liput 7 euroa.

Minä tykkään nyt. Näyttely ilosta, surusta ja muista tunteista, Valvegalleria 27.4.-9.6.

Miltä tuntuu. Liisa Kallion hiilipiirrosnäyttely, kahvila Konst o. Deli 27.4.-9.6.

Tutkimusretki tunteisiin. Opastettu näyttelykierros Minä tykkään nyt -näyttelyssä 28.4., 5.5., 12.5., 19.5., 26.5., 2.6. ja 9.6. Valvegalleriassa kello 15. Vapaa pääsy.

Valon sankari ja kadonnut aurinko. Ella Kurjen kuvitusnäyttely 27.4.-9.6.

Eläinystävien naamiaisjuhla. Valveen sanataidekoulun 5-11-vuotiaat harrastajat, Liikkuva Laulureppu ja kirjailija Veera Salmi, Valvesali 8.5. kello 18. Liput 5 euroa.

Pikku Papun orkesteri. Lastenkonsertti Valvesali 26.5. kello 14 ja 16. Liput 9 euroa.

Lumottu ilta. Kirjallinen ilta nuorille ja aikuisille, Valvesali 10.5. kello 18.30. Liput 5 euroa.

Revise. Runopaja 13-18-vuotiaille, Valveen sanataidevintti 11.5. kello 13-16. Hintaa 20 euroa.

Haluatko kirjailijaksi. Seminaari Valvesalissa 28.5. kello 17-20. Vapaaliput Valveen lippumyymälästä 27.4. alkaen.

Kohtaa kirjailija. Eppu Nuotio ja Liisa Kallio 27.4. kello 16. Veera Salmi 8.5. kello 19.30. Kaisa Happonen ja Karri "Paleface" Miittinen 10.5. kello 20.30. Siiri Enoranta 28.5. kello 20. Essi Kummum 9.6. kello

16.

Puhelias Elias ja häätanssit. Essi Kummun kirjanjulkistusujuhlat, Valvegalleria 9.6. kello 16.

Kanttia kanssa. Lastenesitys Minna Canthista yli 5-vuotiaille 19.5., ma 20.5. ja ti 21.5. Ennakkoilmoittautuminen.

MARCOS KATZ

Kuvittaja Liisa Kallio maalasi pussauskopin takaseinään tintamareskin, jonka koloista voi kurkistaa ulos. Lumottujen sanojen uusi moniaistinen taide-seikkailu kertoo tunteista ja herättää niitä.

Pusuja pussauskopissa tai suruhelmet kaulaan

Vinkkaa uutisesta, lähetä kuva tai tekstari numeroon **13222**

■ Minä tykkään nyt on kirjailija **Eppu Nuotion** ja kuvittaja **Liisa Kallion** uusi kirja ja samanniminen elämyksellinen taidemaailma Valveella.

BEVA KAUPPINEN

Pikku Papu -kirjoista tuttu kuvittaja ja kirjailija **Liisa Kallio** tiesi jo ihan pikkiriikkisestä asti, että halusi kirjoittaa ja kuvittaa tarinoita. Parivuotiaana hän piirsi kirjahyllystä ottamiinsa kirjoihin rinkulan joka sivulle.

– Se oli ehkä jo enne tästä alasta, Kallio sanoo.

Kallio on *Lumotut sanat* -sanataideviikkojen vuoden kuvittaja. Viikkojen avajaisissa avautuu kirjailija **Eppu Nuotion** ja kuvittaja **Liisa Kallion** uusi kirja *Minä tykkään nyt* ja näyttelytilassa samanniminen elämyksellinen taidemaailma.

Molemmat tulivat tunteita: iloa, ujoutta, surua, pelkoa, kateutta, rakkautta ja vihaa.

Kirjan ja näyttelyn siemen ovat Eppu Nuotion Suomi-kouluissa Berliinissä, Frankfurtissa ja Düsseldorfissa keräämät lasten mietteet tunteista.

– Ensimmäisen kerran, kun luin lasten ajatuksia, olin puulla päähän lyöty. Kuinka hyviä, tarkkoja ja kaunistelemattomia ne ovat, Kallio toteaa.

Nuotio kirjoitti lasten ajatusten inspiroimana kirjaan runoja. Kallio sai valita lasten lauseista juuri ne, jotka hän halusi kuvittaa.

– Sillä tulee jo sellainen henkilökohtainen olo, että tämä on just se mun lause, mistä haluaisin tehdä sen kuvan.

Rinnakkain kirjan kanssa Kallio ja Nuotio valmistelivat Valveen elämysnäyttelyä yhdessä sanataidekoulun opettajan **Anna Anttosen** ja **Kati Inkalan** kanssa.

– Tämä on ollut intensiivinen ja ihana prosessi. Kun normaalisti puhutaan, että olisipa hauska tehdä sitä ja olisipa hauska tehdä tätä, niin yhtäkkiä ajatuksia alkaakin konkretisoitua näyttelyssä ihan oikeasti. Kirja jatkaa elämänsä kansien ulkopuolelle tosi intensiivisesti, Kallio iloitsee.

Valveen sanataidekoulun aikaisimmat elämysnäyttelyt *Unikudelmia* ja *Saareen* ovat saavuttaneet suuren suosion ja kiertäneet ympäri Suomea.

Liisa Kallio maalasi näyttelyä varten myös tintamareksin. Tintamareksi on kuvasenäke, jossa on hahmojen kasvojen kohdalla reiät.

– Kun kurkistaa läpi, voi olla itse osa sitä kuvaa, Kallio selittää.

Liisa Kallion maalaamassa tintamareksissä on kaksi vauhdikasta kissahahmoa. Kuva on maalattu näyttelyyn tulevan pussauskopin takaseinään. Kun olet sisällä pussauskopissa, voit kurkistaa ulos kolosta.

Ilo on yksi **Liisa Kallion** *Minä tykkään nyt* -kirjaan piirtämistä otsikkokuvista. Kirjan siemen ovat kirjailija **Eppu Nuotion** keräämät lasten mietteet tunteista: "Iloiseksi voi tulla, vaikka ei aamulla arvannut."

Eräs kirjan lapsiajattelijoina sanoo, että "jos tykkää, niin haluaa painia ja pussata". Siitä Nuotio kirjoitti *Ne*-runon, jossa pussaillaan ja nojaillaan, chättäillään, kaulaillaan ja taas pussaillaan.

– Lasten lauseet ovat hyvin yleispäteviä. Niissä ei näy ikää eikä nimeäkään. Ajatukset nostetaan aikuisten maailmaan verrannollisesti, **Liisa Kallio** kertoo.

– Se kuvastaa tätä näyttelyä ja kirjaa. Vaikka se on lapsille suunnattu, aikuiset saavat siitä myös paljon irti. Olen ihan varma, että aikuisetkin kurkistavat pussauskopin tintamareksistä. Tai menevät sinne pussailemaan. Tai laittavat suruhelmet kaulaan.

Kirjan ja näyttelyn tarinoihin upotessa saa itkeä, nauraa, pelätä, rakastua, vihata ja antaa anteeksi.

– On kaiken A ja O, että me käsitellään tunteita, niin lapset kuin aikuisetkin. Se on avain itsetuntemukseen, itseluottamukseen ja vuorovaikutukseen toisten kanssa, ja sitä kautta ennakkoluulojen lievenemiseen, analyttiseen ja selke-

ään ajatteluun ja toimintaan, **Kallio** sanoo.

– Mitä enemmän kieltää asioita, pistää päänsä pensaaseen ja maalaa asioita tietyn värisiksi, sitä enemmän muureja me rakennetaan.

Kuvittajan työ on **Liisa Kalliolla** unelma-ammatti. **Pikku Liisan** rinkulat näyttivät tietyt.

– Mikään ammatti ei ole pelkkää ihannuutta ja ruusuilla tanssimista. Jokaiseen projektiin liittyy tietyt vaiheet. Välillä on tuskaa ja epäuskoa, välillä taas liikaa töitä ja sitten taas helpottaa, hän kuvaa.

– Freelancerin ammatissa täytyy sietää epävarmuutta. On pakko luottaa siihen, että aina tulee jotain, joka auttaa minua selviytymään seuraavista kuukausista tai ensi syksystä.

Minä tykkään nyt -näyttelyssä kävijä voi kokeilla runoilijan ja kuvittajan työtä itse. Entäs jos joku lapsi tai aikuinen oikein innostuu ja haluaa isona kuvittajaksi. Mitä eväitä antaisit?

– Työ on ihanaa. Se vaatii intohimoa, antautumista ja hirveän määrän ahkeruutta. Se vaatii myös nöyryytystä. Ei voi ajatella, että teen näin ja näin, ja sitten, jos se ei menekään läpi, niin jotenkin luhiin.

– Pitää olla valmis oppimaan uutta ja nauttia siitä. Ja pystyä säilyttämään keveys, ettei kyynisty, rutinoitu tai väsy liikaa. Jos on väsyksissä tai puhki, on vaikeampi tehdä positiivisesti, hauskaasti. Se vaikuttaa heti kaikkeen. Pitää huolehtia itsestään.

Kuvittajan tuloista osa tulee tekkijänoikeuskorvausten eli rojaltien muodossa, ja osa apurahasta. Kirjastojen lainauskorvaukset ovat myös merkittävä tulonlähde.

– Ilman niitä en varmaan pystyisi tekemään seuraavaa kirjaa. ☺

Minä tykkään nyt -näyttely ilosta, surusta ja muista tunteista on esillä **Valvegalleriassa** Oulussa 27.4.–9.6. Näyttelyssä järjestetään päivittäin näyttelymatkoja, sanataidepajoja ja opastuksia.

Hiili, lyijykynä tai punaliitu – kaikki lähtee viivasta

BEVA KAUPPINEN

Sanataideviikkojen ajan kahvila Konst o. Delissä on esillä myös **Liisa Kallion** yksityisnäyttely *Miltä tuntuu*. Näyttely koostuu tunteita kuvaavista hiilipiirroksista.

– Hiili lähti oikeastaan siitä satumasta, että sain ystävältä Varsovan-tuliaisena tosi mustaa hiiltä ja luonnoskirjan, **Kallio** kertoo.

– Aloin sillä hiilellä luonnostella kirjaa *Minä tykkään nyt*. Sitten aloin tehdä itsekseni hiilitöitä lisääkin.

Kallio on kuvittanut ja tehnyt lasten kuvakirjoja. Tässä näyttelyssä hän on vapaa kohderyhmäajattelusta.

– Nyt voin piirtää aivan sitä, miltä minusta tuntuu, ja pyrkiä olemaan täysin auki ja antautua kuvien tekemiseen. Kun tekee suoraviivaisesti ja avoimna, tekemisen olotila välittyy jollain lailla katsojalle.

Lumottujen sanojen kuvittaja **Liisa Kallio** on työskennellyt freelancerina vuodesta 1991. Kuvituksissaan hän käyttää eri tekni-

koita hiilipiirroksista digitaaliseen kuvatedostoon.

Hiilipiirrokset ovat vastapainoa tietokonetöskentelylle.

– Hiili sopii minulle. Se ei ole liian hinkattu, tai liian tietoinen. Hiilipiirroksessa on tiettyä maalauksellisuutta ja kerroksellisuutta. Tykkään, että voin myös maalata, pyyhkiä tai piirtää sormilla, **Kallio** pohtii.

– Hiili ei ole viivassa niin ehdoton kuin vaikka liitu. Kun liidulla piirretty viiva on siinä, sitä ei voi enää suhrata tai pyyhkiä pois.

Liisa Kallio

Kuvittaja, kirjailija ja graafinen suunnittelija TaM.
Syntynyt 1968 Helsingissä. Asuu ja työskentelee Helsingissä.
Työskennellyt freelancerina vuodesta 1991.
Valmistui Taideteollisesta korkeakoulusta (nyk. Aalto-yliopisto)

1995.

Ensimmäinen kirjankuvitus oli Eppu Nuotion kirjaan *Etsivätoimisto* Jalca & Lamppu

1997.

Omat kirjat Meidän oma Nuppulotta, Eläinten uintiretki, Lentävä talo, Pudonnut tähti, Elsa lentää, Pikku Papu, Pikku Papu ja kukka, Pikku Papun laulut, Pikku Papu ja aarre, Pikku Papun laulunootit (kirjoitettu yhdessä **Soili Perkiön** kanssa), Pikku Papun orkesteri, Milla-tonttu ja taikalusikka (kirjoitettu yhdessä **Hiroko Sakomuran** kanssa), Minne matka, pikku Papu?

UUTTA:

Minä tykkään nyt -kirja yhdessä kirjailija Eppu Nuotion ja oululaisten sanataideopettajien **Anna Anttosen** ja **Kati Inkalan** kanssa (julkaistaan *Lumotut sanat* -festivaalilla Oulussa 27.4.) Katselukurja **Pikku Papu** ja värikäs sirkus (ilmestyy *Tammelta* syksyllä 2019). **Tärkeimmät** palkinnot ja ehdokkuudet Vuoden lastenlevy-palkinto (**Pikku Papun laulut**) 2012. Suomen Kulttuurirahaston lastentaitteen **Kylli Koski**-palkinto 2010. Mikkelin kuvitustriennale 2. palkinto 2008. Finlandia Juniori-ehdokkuus 1997 ja 2002.

Piirtämisen halu on valtaamassa **Kalliota**.

– On ihanaa löytää uusia tapoja tehdä. On jännittävää, kun ei tiedä, miten joku asia onnistuu tai toimii, hän sanoo.

– Nyt kun on löytynyt tuo hiili, alkaa kiinnostaa myös lyijykynä ja punaliitu. Tällaiset perinteiset. Koska siitähän se kaikki kuitenkin lähtee. Viivasta. ☺

Liisa Kallion hiilipiirroksinäyttely *Miltä tuntuu* on esillä 27.4.–9.6. kahvila **Konst o. Delissä** kulttuuritalo **Valveella**.